

Resurssiviisaat Granin lukiot ja peruskoulut hankkeiden yhtenä päätavoitteena on *koulujen kestävä kehityksen yhteistyömallin luominen ja toimintakulttuurin rakentaminen koulujen välille*. Tavoitteen saavuttamiseksi hankkeissa on kehitetty Kauniaisten kestävyyskasvatuksen pedagoginen malli, GreenGrani. Malli koostuu kolmesta osasta:

1. KEKE-tiimi ja yhteistyö
2. Kestävyysshaaste
3. Materiaalipankki

GreenGrani-mallin tavoitteet:

- ✓ Yhteistyön koulujen sekä kaupungin toimialojen välillä lisääntyy (Osa 1)
- ✓ Kestävyyskasvatus tiiviimmin osaksi koulujen arkea ja opetusta (Osa 2)
- ✓ Opetussuunnitelmien ja kestävä kehityksen eurooppalaisen osaamiskehityksen (GreenComp) linkittäminen opetustyön tueksi (Osa 3)

Osa 3: Materiaalipankki

Sisällysluettelo

Materiaalipankki, yleistä	2
1. Kestävyysshaasteen ohjeistus	3
2. GreenCompin osaamistavoitteet ja LOPS	4

Materiaalipankki, yleistä

Lukioiden materiaalipankki on luotu tukemaan erityisesti opiskelijoiden Kestävyysaastetta.

Materiaalipankki koostuu:

- Kestävyysaaste ohjeistus: Ohjeita Kestävyysaasteen projektimuotoiseen toteutukseen opiskelijoille
- Pikaopas kestävään kehitykseen (PP-esitys): Tukimateriaalia aiheeseen perehtymiseen
- GreenComp osaamistavoitteet ja LOPS: Lukion opetussuunnitelman ja GreenCompin osaamistavoitteiden linkitys oppiaineittain

Lisäksi Materiaalipankki sisältää ohjeistuksen Sitran elämäntapatestin käyttöön osana opetusta sekä Ilmastopalapeliin. Molemmilla lukioilla on käytössään Ilmastopalapelit.

1. Kestävyyshaasteen ohjeistus

Kestävyyshaaste

Ohjeita projektin toteuttamiseen

01 IDEOINTI JA SUUNNITTELU	02 RAJAA!	03 RATKAISUT	04 LOPPUTARKISTUS	05 YHTEENVETO												
<p>Mikä on haasteen teema?</p> <p>PEREHTYMINEN 15 min Hakekaa tietoa aiheeseen liittyen ja viekkä löydökset yhteiselle alustalle.</p> <p>Pohdikka myös näitä: <ul style="list-style-type: none"> Mitä tiedetään? Mitä ei tiedetä? Mitä lähdetään selvittämään eli MIHIN ETSITÄÄN RATKAISUJIA? </p> <p>LAATIKAA SUUNNITELMA</p>	<p>Mitä saitte selville? Määritellään keskeiset näkökulmat!</p> <p>Mitä halutaan ratkaista? Millä tavoin?</p> <p>Pohdi teemaa myös ajan, paikan ja kohderyhmän näkökulmasta.</p> <p>Pidi mielessä myös käytössä olevat resurssit, kuten käytössä oleva aika ja ratkaisut osana kouluympäristöä ja -yhteisöä.</p> <p>Kysy neuvoa! Esimerkiksi opettajalta, koulun KEKE-tiimiltä tai kaupungin ympäristötoimelta.</p> <p>Muista tavoitteet!</p> <p>VINKKI!</p> <p>Voit virittäytyä aiheen lähestymiseen ja rajaamiseen asettumalla eri henkilöiden asemaan.</p> <p>Alla on listattuna ammatteja, joiden tehtävänä on ratkoa haastetta. Jakautukaa pareihin/ryhmiin, joissa pohditte yhden ammatin avulla miten ammatin edustaja lähestyisi aihetta. Voitte käydä myös koko listan läpi pareittain/ryhmissä, tai valita yhteisesti yhden ammattiryhmän jonka kautta lähdette pohtimaan aihetta.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tutkija Toimittaja Opettaja Yrittäjä Päättäjä (esim. kunta/eduskunta) Neuvotteleva virkainen (esim. EU-tasolla) Nunnanjohtaja Taluspäällikkö Henkilöstöpäällikkö Ympäristöpäällikkö Koulutoimen päällikkö/rehtori Kuntatekniikan päällikkö Maankäyttöpäällikkö 	<p>Miten lähdette ratkaisemaan haastetta?</p> <p>Toteutuksessa voi hyödyntää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> kyselyitä selvityksiä kartoituksia tapahtumia kampanjoita viestintää taidetta vierailijoita ym. sekä näiden yhdistelmiä. 	<p>Mitä vielä? Mitä seuraavaksi?</p> <p>Varmistakaa, että teillä tarvittavat tiedot ja taidot haasteen ratkaisemiseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Puuttuuko vielä jotain? Tarvitsetteko lisätietoa? Tarvitsetteko apua tai tukea haasteen ratkaisemiseen koulun ulkopuolelta? Mitä? Mistä? <p>Kuinka jatkaisit haasteen ratkomista?</p> <ul style="list-style-type: none"> Jos jatkaisit haasteen parissa työskentelyä pidempään, miten etenisit? Mitkä olisivat seuraavat stepit? Mitä muita/uusia näkökulmia aiheeseen löytyy? <p>Miltä tulevaisuus näyttää haasteen ja ratkaisun kannalta?</p> <ul style="list-style-type: none"> Miltä tulevaisuus näyttää haasteen ja ratkaisun kannalta esim. 5, 10 tai 15 vuoden päästä? 	<p>Miten haaste ratkaistiin?</p>												
		<p>VIESTINTÄ</p> <p>Laatikaa VIESTINTÄSUUNNITELMA koko projekti ajalle</p> <ul style="list-style-type: none"> Muistakaa viestiä projektin etenemisestä eri vaiheissa! Sopikaa jo suunnitteluvaiheessa, kuinka usein viestitte projektin etenemisestä. Kirjatkaa tiedot osaksi viestintäsuunnitelmaa. <table border="1"> <thead> <tr> <th>MITÄ?</th> <th>MISSÄ?</th> <th>MILLOIN?</th> <th>KENELLE?</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mitä halutaan viestiä?</td> <td>Missä viestitään? Viestinnän kanavat?</td> <td>Milloin viestitään? Ajankohta?</td> <td>Kuka/ketkä ovat viestinnän kohderyhmä?</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">SISÄLTÖ Millaista sisältöä tuotetaan?</td> </tr> </tbody> </table>			MITÄ?	MISSÄ?	MILLOIN?	KENELLE?	Mitä halutaan viestiä?	Missä viestitään? Viestinnän kanavat?	Milloin viestitään? Ajankohta?	Kuka/ketkä ovat viestinnän kohderyhmä?	SISÄLTÖ Millaista sisältöä tuotetaan?			
MITÄ?	MISSÄ?	MILLOIN?	KENELLE?													
Mitä halutaan viestiä?	Missä viestitään? Viestinnän kanavat?	Milloin viestitään? Ajankohta?	Kuka/ketkä ovat viestinnän kohderyhmä?													
SISÄLTÖ Millaista sisältöä tuotetaan?																

2. GreenCompin osaamistavoitteet ja LOPS

	AI	TKRU	ENA	MA*	BI	GE	FY*	KE*	FI	PS	HI	YH	KT	ET	TE	LI	MU*	KU
Kestävyyden arvostaminen					BI3	GE1			FI2	PS1	HI1 HI2 HI3	YH2 YH3	UE1 OU1	ET2		LI2		
Oikeudenmukaisuuden tukeminen					BI3	GE1			FI2	PS1	HI3	YH1 YH2	UE1 UO1	ET2				KU1 KU2
Luonnon tärkeyden tunnustaminen		RUB14			BI2 BI3	GE1		KE2	FI2	PS1		YH2 YH3	UE1 OU1	ET2	TE1	LI2		KU1 KU2
Järjestelmälläinen ajattelu					BI3	GE1	FY2	KE2	FI2		HI1 HI3	YH2 YH3	UE1 UO1	ET2	TE1			KU2
Kriittinen ajattelu	AI5		ENA5		BI3	GE1			FI2	PS1		YH2 YH3		ET2				
Ongelman rajaaminen			ENA5		BI3	GE1		KE2	FI2	PS1		YH2		ET2				
Tulevaisuuslukutaito		RUA5	ENA5		BI3	GE1			FI2	PS1	HI1 HI3	YH2		ET2				
Sopeutumiskyky					BI3	GE1				PS1	HI1	YH2 YH3		ET2	TE1	LI2		
Tutkiva ajattelu	AI5	RUA5	ENA5		BI3	GE1		KE2	FI2	PS1	HI1	YH2		ET2				KU1 KU2
Poliittinen toimijuus											HI1 HI3	YH1 YH2 YH3		ET2				
Yhteistyö											HI3	YH1		ET2				
Yksilön aloitteellisuus					BI3	GE1			FI2			YH2		ET2	TE1	LI2		KU2

* Käsittely oppiaineeseen sopivan materiaalin avulla (esim. aiheeseen liittyvä data, aihetta käsittelevät teokset, ym.).